

Het is al weer een half jaar geleden dat u van ons een nieuwsbrief te lezen kreeg: het vorige nummer heeft 1 april 2002 als datum. Veel is er in de tussenliggende maanden gebeurd, niet in de laatste plaats op financieel vlak. In deze regels wil ik u beknopt een overzicht geven van de belangrijkste ontwikkelingen. Vorige maand bracht een afvaardiging van het Fonds een bezoek aan de gemeente in Rishon LeTzion. Het doel was een duidelijk inzicht te verwerven inzake de voortgang van het project. Het belangrijkste resultaat van de vele goede gesprekken die wij met de kerkenraad, de projectmanager en de bouwcommissie hebben gehad, vindt u op deze pagina: de biggewerkte "thermometer" met de laatste informatie over de financiële stand van zaken. U kunt daarop aflezen dat wij, dankzij uw gaven en onder Gods goede zorg, inmiddels ruim een half miljoen dollar naar Israël hebben kunnen overmaken. U als donateurs: heel hartelijk bedankt. U stelt ons in staat vorm

te geven aan wat de apostel Paulus in Romeinen 15, vers 27 zegt: "Indien de heidenen hunner geestelijke goederen deelachtig zijn geworden, zo zijn zij ook schuldig hen van lichamelijke goederen te dienen." Inmiddels is er ook meer duidelijkheid gekomen over de totale kosten van het project. Het is goed om u daarbij de historie van ons Fonds onder ogen te brengen. Daarbij is het goed om u in grote lijnen de historie voor te houden. De gemeente van ds. Maoz kreeg in 1999 volkomen onverwacht een bouwvergunning van de lokale autoriteiten in Kanot. Dit werd gezien als een wonder van God en vroeg om een hele snelle beslissing om met de bouw te beginnen. Het betekende echter ook dat het Isaac Da Costa Fonds een snelle start moest maken. Met giften van ons Fonds en giften uit andere delen van de wereld werd, samen met de inbreng van de gemeente, een begin gemaakt met de aanbesteding van enkele deelprojecten aan na nemers. In die dagen kon ook het Fonds nog geen grote bedragen overmaken terwijl er wel

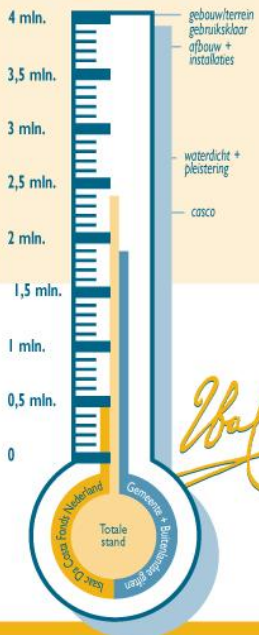
snel veel geld nodig was. Doordat onze stichting enkele onderhandse leningen kon aantrekken, werd toch snel een flink bedrag overgemaakt om de bouw van de kerk aan te vangen. Bouwen in Israël is duur. Het gebouw is berekend

op de groei die de gemeente thans doormaakt. Daarnaast straalt het gebouw een boodschap van hoop uit voor andere Joodse christenen en gemeenten in Israël. Om deze redenen werd gekozen voor de bouw van een multi-functioneel kerkelijk centrum. Een nadeel van het snelle begin van de bouw was, dat het gehele project niet ineens kon worden aanbesteed aan een aannemer. In de achterliggende twee jaar hebben bovendien verschillende omstandigheden de kosten van het project behoorlijk doen stijgen. Allereerst stegen de bouwkosten door de aanbesteding in deelprojecten. Vervolgens brak eind 2000 de Tweede Palestijnse Opstand uit, die resulteerde in verslechterde economische omstandigheden en inflatie. De bouwkosten stegen nog verder, daar het project langer moest gaan duren dan gedacht, omdat Palestijnse arbeiders niet in groten getale konden worden ingehuurd wegens de verscherpte veiligheidsmaatregelen. Pogingen van het Fonds om vrijwilligers uit te zenden naar Israël konden ook geen voortgang vinden, vanwege diezelfde politieke omstandigheden. Tenslotte werden zowel de bouw als de vergunning aangevochten door de antizendingsorganisatie Yad LeAchum, waardoor een deel van het geld wat de gemeente in de bouw dacht te investeren, aan proceskosten moest worden besteed.

De muren van het bedehuis zijn gestort, maar het koepeldak is nog niet gebouwd. Hierdoor kan de volgende onderaannemer die belast is met het wind- en waterdicht maken van het gebouw (door middel van pleistering) niet beginnen met dit belangrijke werk. Eind oktober of begin november komen de "vroegere regens", en als het gebouw niet is afgedicht zullen er bouwkundige problemen gaan optreden, zoals betonrot. U kunt op de "thermometer" aflezen dat er 500.000 euro benodigd is om dit karwei te klaren. Wij zijn ons bewust van uw overtuiging in het verleden, maar kunnen niet anders dan opnieuw een dringend beroep te doen op uw financiële steun aan dit belangrijke deel van de bouw van de kerk in Israël. U kunt voor uw gift gebruik maken van de bankgegevens hieronder, of van de bijgesloten acceptgiro.

Investeert u mee in de Kerk van Israël? Het gaat hier immers om meer dan beton en staal! Het gaat om het behoud van de Oudste Broeder!

J. van der Vlies penningmeester

Colofon

Het Isaac Da Costa Fonds is een interkerkelijke stichting die fondsen werft voor de bouw van een huis van samenkomst en een gemeenschappelijk centrum voor de Joods-christelijke gemeente "Chesed VeEmet" (Genade en Waarheid) te Rishon LeTzion in Israël, waarvan ds. Baruch Maoz voorganger is.

Isaac Da Costa Fonds

קרן יצחק דה קוסטה

Postbus 400
3440 AK Woerden
tel.: 0348-489929
fax.: 0348-483954

U kunt uw gift overmaken op rekening
39 52 19 582 (Rabobank), t.n.v.
Stichting Isaac Da Costa Fonds te Zeist

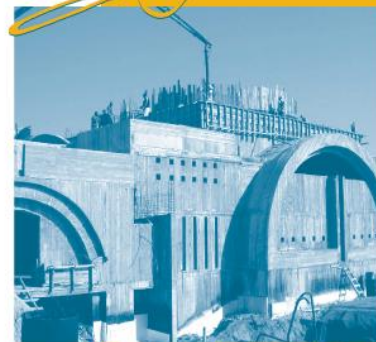
Het bestuur:

ds. R. Boogaard
dhr. A. Bikerik
dhr. M. Dankers
ds. W. van Garsel
dhr. J.J. de Jong, secretaris
ds. L.W. van der Meij
dhr. R.J. Seip
ds. W. Silfhout, tweede voorzitter
dhr. J. van der Vlies, penningmeester
ds. A. Vliestra

Commissie voorlichting: dhr. A. den Besten, dhr. A.J. Diepenbroek, dhr. J.J. de Jong, dhr. R.J. Seip en dhr. J. van der Vlies.

Isaac Da Costa Fonds
קרן יצחק דה קוסטה

Nehemia's handen gesterkt

• Door een faldessement kon het dak niet geplaatst worden en het gebouw voor de winterregens niet worden dichtgepleistert. Help u mee aan de afbouw!

Inhoud:

Nehemia's handen gesterkt	1
Gesteld voor koningen en stadhouders	2
Najaarsactie: Kleur bekennen	2
Da Costa Actief.Wegwijs 2002	3
Financieel nieuws	4

Vlaggenactie!

Isaac Da Costa Fonds,
Postbus 400
3440 AK Woerden
tel.: 0348 - 48 99 29
fax.: 0348 - 48 39 54

"Nu dan, sterk mijn handen", zo bad Nehemia. (Hfst. 6 : 9) Als middel in Zijn hand heeft de Heere hem willen gebruiken tot zegen voor het volk van Israël. Op zijn verzoek kreeg hij van koning Artaxerxes toestemming om naar Jeruzalem te gaan om leiding te geven aan de wederopbouw van de verwoeste stad. Dat werk is door Nehemia op bewonderenswaardige wijze uitgevoerd. Hij wist de overgebleven Joden te Jeruzalem, die niet in ballingschap gevoerd waren, te inspireren om de grote massa puin te ruimen en de muren te herbouwen. Maar wie wat goeds voor Jeruzalem zoekt, moet rekenen op tegenwerking. Die is dan ook niet uitgebleven.

En het geschiedde, als Sanballat en Tobia, en de Arabieren en de Ammonieten en de Asdodieten hoorden dat de verbetering aan de muren van Jeruzalem toenam, dat de scheuren begonnen gestopt te worden, zo ontstaken zij zeer; en zij maakten allen te zamen een verbintenis, dat zij zouden komen om tegen Jeruzalem te strijden en een verbijstering daarin te maken.

Het zijn de aloude vijanden die zullen doen wat in hun vermogen is om de herbouw te verhinderen. Bij alle onderlinge verschillen verenigen zij zich als een man als het gaat over het bestrijden van hen die het goede voor Jeruzalem zoeken.

Het is duidelijk door wie deze vijandschap gevoed wordt. Er zijn immers maar twee rijken in deze wereld? Het rijk van God en het rijk van satan. Tussen deze twee rijken is een nimmer aflatende strijd vanwege de vijandschap van satan. Het is de vijandschap die stamt uit het Paradijs.

Welk een zegen was het voor het volk, dat de Heere hen in Nehemia zulk een

krachtige leider gaf. Hoe hebben de vijanden geprobeerd het werk stil te leggen. Ze hebben gezegd: "Hun handen zullen van het werk aflaten, dat het niet zal gedaan worden." Wat is hierop de reactie van Nehemia? Slechts een enkel woord. Niet tot de vijanden, maar tot de God van Israël: "Nu dan, sterk mijn handen." Een heel kort gebed, een schietgebedje zouden wij zeggen. Maar wel een waar gebed, een geloofsgebed.

Zulke bidders heeft de christelijke gemeente in Rishon LeTzion ook nodig. Bij de kerkbouw ervaart ook zij veel tegenstand. Het is dezelfde vijandschap als in de dagen van Nehemia. Nu echter niet van Ammonieten, zelfs niet van

Asdodieten (Filistijnen), maar van het eigen volk. Het is echter wel dezelfde vijandschap tegen Christus en Zijn rijk op aarde. De antizendingsorganisatie Yad LeAchim heeft tegen de bouw van de kerk en rechtszaak aangespannen en deze verloren. Inmiddels heeft zij de aanklacht tegen de gemeente voor het hoogerechtshof gebracht. De

aanklacht is nu niet meer alleen een kwestie van kerkbouw, maar of Joden in Israël hun christenzijn in vrijheid mogen belijden en dit ook zichtbaar mogen maken in een kerkgebouw. De verdediging kost de gemeente grote offers, waartoe zij eigenlijk niet in staat is.

Daarbij komt, dat het gebouw door allerlei problemen nog niet waterdicht is. Dit moet voor de winter gebeuren. Reeds in november beginnen de "vroegere regens", maar het geld voor het afbouwen ontbreekt. Het Isaac da Costafonds verzoekt u daarom vriendelijk om uw gebed en hulp.

Ds. R. Boogaard, bestuurslid

Beslist de rechter of de Rechter?

Israël is de Joodse staat. Dat werd vastgelegd in de onafhankelijkheidsverklaring die op 14 mei 1948 werd geproclameerd door premier David Ben-Goerion. Maar wat wil dat eigenlijk zeggen: 'Joodse staat'? Wat is eigenlijk precies 'Joods'? Iedere Jood waar ook ter wereld kan sinds 1948 naar Israël emigreren en daar volledig staatsburger worden. Maar: wie is nu eigenlijk precies een Jood? Het jodanisme is de Joodse religie. Maar vele Israëliëische staatsburgers die die religie niet praktiseren, worden toch gekwalificeerd als 'Jood'. En kan een Jood christen zijn, of boeddhist, en toch 'Jood' blijven? In Israël geldt volledige godsdienstvrijheid. Net als de meeste Westerse landen kent de Joodse staat een democratisch politiek systeem en is de rechtsstaat het fundament van de samenleving. Toch is Isra'el een wat vreemde eend in de Westerse bijt. De geschiedenis van het Joodse volk had duidelijk gemaakt dat Joden in geen enkel land ter wereld gearandeerd veilig konden leven. Vroeger of later ging het mis. Heftiger of minder ingrijpend. Coit kwam het moment in elk land waar de Joden zich vestigden dat er een reden ontstond hen te vervolgen, weg te jagen of te doden. Deze hardnekkige kwaal kreeg een eigen, huiveringwekkende naam: antisemitisme.

Beeld van het Hooggerechtshof in Jeruzalem; Israëls belangrijkste en meest toonaangevende rechtbank.

Joodse gemeenschap en dus buiten het 'Joodse volk'. Een 'christenJood' werd al heel snel opgenomen in de Nederlandse, de Franse of de Duitse samenleving. Maar nu werd het anders: wat moest een Joodse gelovige in Jezus in Israël doen? Zo iemand kon toch niet veranderen in een Arabier of een Fransoos? Met het probleem, rees ook het verzet tegen deze dwaze mensen vanuit religieuze kring. Opnieuw whierp het religieuze establishment zich op als de beschermer van de Joodse identiteit. De Joodse staat moest een Joods karakter blijven houden. Tal van problemen volgden, zoals ook werd ervaren tijdens de bouw van het eerste Joods-christelijke bedehuis in Israël sinds de verwoesting van de Tempel. Opzichter Piet Meijer, die als vrijwilliger door het Isaac Da Costa Fonds werd uitgezonden naar Israël, noteerde bijvoorbeeld in zijn dagboek: "Vandaag hebben we beton gestort. De chauffeur van de betonoauto kwam oorspronkelijk uit Ethiopië. Hij heette Petrus. We weten dat de mensen die in Afrika gedoopt worden, een christelijke naam krijgen. Ik vroeg hem dus: Ben je gedoopt? Hij durfde geen 'ja' en geen 'nee' te zeggen. Maar ik wist genoeg. Mensen verzviigen hun achtergrond, want Joodse christenen worden hier als volksverraders gezien." Het punt was, dat als bekend was geworden dat chauffeur Petrus een christen was, hij mogelijk zou zijn teruggestuurd naar Ethiopië. Hij is immers niet langer een Joodse Ethiopië, maar een Ethiopische christen.

Net als in Nederland heeft iedere plaatselijke gemeente een bestemmingsplan. Er is voor een Jood echter geen enkele mogelijkheid een stuk grond te kopen om er een kerk op te bouwen. Een *Israëliëisch bestemmingsplan* is tegelijk een *Joods bestemmingsplan* en Joden bouwen geen kerken. Bij het plaatsje Gadera kon echter toch grond worden aangekocht, waarop 'kantoren en verenigingsgebouwen' gebouwd mogen worden. Op deze grond werd vervolgens een 'huis van samsnkomsf' geprojecteerd. De bouwplannen voorzien in een multifunctioneel centrum, waarbij naast de ruimte voor de wekelijkse erediens, ook plaats is voor een kleine uitgeverij en een school. Er werd zelfs een bescheiden zwembadje voor de kinderen ontworpen, om te voorkomen dat de bouw het predikaat 'kerk' of 'kerkelijk centrum' zou krijgen. En een kerk kan niet gebouwd worden, omdat het bestemmingsplan daar niet in voorziet. Immers, net als in onze beleving geldt voor een religieuze Jood dat waar een zwembad is, geen kerk

*Demonstranten proberen de bouw van de kerk te verstoren.

kan zijn, maar een gemeenschapscentrum. De bouwvergunning werd verstrekt. Dankzij goede studie van de mogelijkheden door de bouwcommissie van de gemeente van ds. Maoz en onder de zegen van de Heere.

In de achterliggende jaren nam het verzet tegen de 'nieuwe Joodse christenen' en tegen allerlei zendingsactiviteiten van buitenaf in orthodox-religieuze kringen toe. Strikt-religieuze riepen de organisatie Yad LeAchim in het leven. Een organisatie die, zoals de naam aangeeft, beoogt een 'helpende hand' te bieden aan 'broeders' (Joden) die dreigen over te gaan tot het christelijk geloof. Nodeloos te vertellen dat deze beweging zich met man en macht ging verzetten tegen de bouw van een 'kerk voor Joden'. Van deze gemeente en van dit gebouw gaan immers een sterke evangeliserende werking uit. Mensen vragen zich af wat voor gebouw dit is, en zouden eens binnen een kijkje kunnen nemen... Yad LeAchim nam één van Israëls

* De bouw van het bedehuis voor de gemeente van ds. Maos is meer dan alleen een kerksaal.

beste en beruchtste advocaten in de arm en spande een zaak aan tegen de versterking van de vergunning en tegen de bouw zelf, omdat hier immers een 'kerk' werd gebouwd. Er gebeurde een wonder. De loca-

le autoriteiten hielden voet bij stuk vochten samen met de gemeente van ds. Maoz de aantijging aan voor de rechter. De uitspraak was een enorme slag voor Yad LeAchim. De rechter besloot dat Yad LeAchim geen enkel redelijk belang heeft bij het stoppen van deze bouw en dat de organisatie slechts probeert de godsdienstvrijheid van Israël aan banden te leggen. En verder sprak de rechter uit, dat juist het Joodse volk, zelf altijd vervolgd om religieuze redenen, de religieuze vrijheid van minderheden zou moeten waarborgen. Hiermee werden twee belangrijke zaken vastgesteld. In de eerste plaats mag de bouw van het bedehuis doorgaan en ten tweede is nu vastgesteld dat de vrijheid van godsdienst ook geldt voor de Joodse christenen, hun geloof en de uitdraging van dat geloof. God schenkt niet alleen zegeningen, maar het belofde Hem hier rijke zegen te schenken.

De strijd van de christelijke gemeente van Rishon LeTzion is niet langer te zien als het gevecht om een gebouw van beton en staal. Yad LeAchim heeft de zaak voor het Hooggerechtshof van Israël gebracht. Israëls hoogste hof gaat beslissen over wat precies het Joodse karakter van Israël is. Het gaat beslissen over de vrijheid van de burgers van die Joodse staat. Maar het gaat om meer het gaat om de mogelijkheid het Evangelie te laten horen onder Gods Eigen volk. Het is een strijd voor democratische waarden en de vrijheid van godsdienst, maar ook een strijd voor de Kerk van Israël. Misschien niet met een kerkegebouw zoals wij hier in Nederland. Misschien zelfs zonder zich 'kerk' te noemen. Maar dan toch een deel van het Lichaam van Christus, wellicht klein en onopvallend. Maar versloeg Gideon niet alle vijanden met zijn kleine 'bende'? En de God van Gideon leeft nog!

A.J. Diepenbroek, adviseur

Najaarsactie

De media stonden er de laatste maanden bol van: de vrouw van de president van de Europese Bank, Gretta Duisenberg, hing uit solidariteit met de Palestijnen een Palestijnse vlag op aan het hek van haar balkon. Sinds die stap heeft deze dame zich onvermoeibaar opgeworpen als verdediger van het recht van de Palestijnen op een eigen staat met lezingen en het opzetten van een lijst met handtekeningen van belangrijke Nederlanders die allemaal vinden dat Isra'el de resoluties van de VN schendt '96 net zoals het regime van dictator Saddam Hoessein. Toen haar gevraagd werd hoeveel handtekeningen zij op haar lijst wilde krijgen, was haar antwoord: "Zes miljoen." Ze moest best lachen om haar leuke grapje om net zoveel pro-Palestijnse Nederlanders op haar lijst te willen krijgen, als dat er Joden omkwamen in de gaskamers van Adolf Hitler...

Israël komt meer en meer volsgalen alleen te staan in de wereld. Hoe is het met onze solidariteit? Achter wie staan wij? Niet kritiekloos en niet zonder oog voor het leed van de gewone Palestijn-in-de-straat, maar toch: staan we te boek als vrienden van Israël? Het Isaac Da Costa Fonds vindt dat wij niet alleen de Joodse christenen in Israël moeten steunen, maar ook Israëls als geheel. Gretta Duisenberg bekende kleur. En u? Bestel een Israëliëische vlag bij het Isaac Da Costa Fonds via het antwoordnummer. Voor € 7,00 wordt u eigenaar van Israëls nationale kleuren!

Da Costa actie

Gretta Duisenberg verkeerd begrepen

Medeondertek-meir. L'onzestein zegt dat men slachtoffers van de haatheid dat misstanden namens overleden personen aangifte doet. Dit gebeurt bijna nooit, maar in dit geval loek het '... Tot de ondertekenaars is een aantal advocaten en o. honn. Directeur drs. E. Martie en Documentatie Israël (DI). werkgroep 'Stop de Bezetting' het 'weg' vooral mee of de uitent of depene die kwetvohad moeten besluten. De Katholieke Raad (KRK) is 'geschokt' d'ontvante uiting van Duisenberg. De raad, ee adviseuren, van ven

De kerk in Israël, onze zorg